

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om a) meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Langsigtet handlingsplan for bedre gennemførelse og håndhævelse af reglerne for det indre marked

(COM(2020) 94 final)

b) meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Påpegning og håndtering af hindringer for det indre marked

(COM(2020) 93 final)

(2020/C 364/16)

Ordfører: **Gerardo LARGHI**

Medordfører: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Anmodning om udtalelse	a) Kommissionen, 22.4.2020 b) Kommissionen, 22.4.2020
Retsgrundlag	a) og b) artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug
Vedtaget i sektionen	25.6.2020
Vedtaget på plenarforsamlingen	16.7.2020
Plenarforsamling nr.	553
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	212/2/5

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) støtter Kommissionens langsigtede handlingsplan for bedre gennemførelse og håndhævelse af reglerne for det indre marked ⁽¹⁾.

1.2. EØSU er villig til at støtte og godkende Kommissionens meddelelse om *Påpegning og håndtering af hindringer for det indre marked* ⁽²⁾.

1.3. EØSU mener, at den utilstrækkelige eller mangelfulde anvendelse af EU's regler har været EU-rettens akilleshæl i alt for lang tid, og at der derfor er mange tilfælde af svig og ulovlig adfærd, der ikke er blevet behandlet. Anvendelsen af EU-retten er vigtig for at styrke virksomhedernes og forbrugernes tillid og for at sikre, at det indre marked lever op til sit fulde potentiale for virksomheder, medarbejdere og forbrugere.

1.4. EØSU mener, at en effektiv gennemførelsesstrategi skal: 1) baseres på et stærkt partnerskab, der involverer alle relevante interessenter; 2) give mulighed for et øget samarbejde på europæisk plan mellem eksisterende håndhævelsesnetværk med henblik på at sikre, at der tages hånd om problemer, der påvirker flere sektorer samtidig; 3) udvikle strategier og midler til effektivt at tage hånd om omfattende overtrædelser af EU-reglerne, hvor der kan træffes en enkelt effektiv og gennemsigtig håndhævelsesforanstaltning for at beskytte alle interessenter og sikre transnational retshåndhævelse; 4) bruge nye teknologiers potentiale.

⁽¹⁾ COM(2020) 94 final.

⁽²⁾ COM(2020) 93 final.

1.5. EØSU opfordrer Kommissionen til at give civilsamfundsaktører, iværksættere, arbejdstagere og forbrugere en klart defineret rolle i handlingsplanen.

1.6. EØSU støtter fuldt ud Kommissionens forslag om at omdanne SOLVIT til et effektivt standardværktøj for uberettigede hindringer for det indre marked, men det er vigtigt, at SOLVIT får en mere struktureret procedure til at henvise vigtige sager til Kommissionen og arbejde på tværs af alle sektorer og politikområder.

1.7. EØSU bifalder initiativet med fokus på at **forbedre forudgående vurderinger af restriktiv regulering i henhold til** direktivet om **proportionalitetstest** ⁽³⁾. Inddragelse af interessenter under »proportionalitetstest« bør være normen snarere end undtagelsen.

1.8. **Den fælles digitale portal** er et middel til digitalt at imødekomme virksomhedernes og forbrugernes behov for onlineinformation. Kontaktpunkter vil hurtigt blive integreret i den fælles digitale portal, så virksomheder og forbrugere kun behøver at henvende sig ét sted for at modtage bistand og information.

1.9. EØSU støtter Kommissionens opfordring til Europa-Parlamentet og Rådet om at vedtage forslaget om håndhævelse af direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked, der indeholder en meddelelsesprocedure for tilladelsesordninger og krav vedrørende tjenesteydelser ⁽⁴⁾.

1.10. Udvalget understreger, at krisen forbundet med udbredelsen af covid-19 medfører alvorlige risici for det indre marked, idet forskellene mellem EU-medlemsstaterne med hensyn til økonomisk udvikling, sociale garantier og velstandsniveauer kan øges, når pandemien er overstået.

1.11. Udvalget bemærker, at trods det indre markeds reelle resultater, melder virksomheder og forbrugere stadig om for mange resterende hindringer.

1.12. EØSU tilslutter sig Kommissionens handlingsplan, i henhold til hvilken »et reelt partnerskab mellem de forskellige interessenter på europæisk plan og medlemsstatsplan, der er ansvarlige for gennemførelsen og håndhævelsen, vil være vigtigt for at overvinde de eksisterende hindringer for det indre marked«.

1.13. EØSU opfordrer derfor indtrængende Kommissionen til at anvende den nye strategi for håndhævelse af reglerne for det indre marked til at opbygge et stærkt samarbejde, der inddrager alle interessenter, der beskæftiger sig med anvendelsen af EU-retten. Organisationer bør bl.a. inddrages fuldt ud i arbejdet i taskforcen for håndhævelse af reglerne for det indre marked, der bør tjene som et forum til drøftelse af horisontale håndhævelsesproblemer.

1.14. EØSU mener, at håndhævelse i det væsentlige er et horisontalt problem og derfor ikke bør behandles særskilt. Det er vigtigt at tilrettelægge og strømline arbejdsgangene mellem de forskellige håndhævelsesnetværk bedre og at lette deres udveksling af oplysninger og god praksis.

1.15. Forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde har bidraget til at bygge bro mellem civilsamfundsorganisationer og retshåndhævende myndigheder gennem en øget anerkendelse af deres samarbejde. Selv om dette er positivt, er denne ramme fortsat ufuldstændig og skal forbedres yderligere, f.eks. med hensyn til, hvor hurtigt der reageres på borgernes indberetninger.

1.16. EØSU mener, at data og kunstig intelligens kan anvendes til at overvåge markeder. Udvalget mener derfor, at der bør udvikles digitale redskaber på EU-plan, og at de bør deles af alle interessenter.

1.17. De håndhævende myndigheder står over for en spredning af uhæderlig praksis på det indre marked, og deres arbejde er ofte underlagt strenge budgetmæssige begrænsninger. Udvalget opfordrer i denne forbindelse til en bedre anvendelse af begrænsede ressourcer, bedre koordinering af eksisterende netværk, udvikling af nye synergier mellem alle aktører og nye redskaber baseret på nye teknologier, der kan bidrage til en effektiv gennemførelse af EU-retten.

⁽³⁾ EUT L 173 af 9.7.2018, s. 25.

⁽⁴⁾ COM(2016) 821 final.

2. Om meddelelsen Langsigtet handlingsplan for bedre gennemførelse og håndhævelse af reglerne for det indre marked (COM(2020) 94 final) — INT/899

2.1. *Det indre markeds udfordringer*

2.1.1. Det indre marked er kernen i det europæiske projekt og har gjort livet nemmere for europæiske forbrugere og virksomheder. Et effektivt indre marked bør give de europæiske borgere mulighed for at få adgang til et større udvalg af tjenester og produkter og bedre jobmuligheder. Det indre marked bør stimulere handel og konkurrence og er afgørende for at opnå EU's grønne, industrielle og digitale omstillinger.

2.1.2. For at opnå dette skal Europa fastsætte prioriterer baseret på kriterier og handle på baggrund af veletablerede kriterier for klare politiske retningslinjer, hvor der gives fuld prioritet til borgerne.

2.1.3. Kommissionen meddeler, at den for at styrke samarbejdet om håndhævelse af reglerne for det indre marked har vedtaget en taskforce for håndhævelse af reglerne for det indre marked, hvis rolle er at vurdere, om den nationale ret er i overensstemmelse med reglerne for det indre marked, prioritere de mest presserende hindringer, løse problemer vedrørende overregulering, drøfte horisontale håndhævelsesspørgsmål og følge gennemførelsen af den foreslåede handlingsplan. I denne forbindelse bør taskeforcen for håndhævelse på det indre marked fastlægge klare kriterier for at afgøre, hvilke hindringer der er mest presserende i forhold til deres økonomiske værdi.

2.1.4. Kommission har endvidere til hensigt at anvende forebyggelsesmekanismer med det formål at: forebygge nye hindringer for levering af tjenesteydelser på det indre marked; forbedre evnen til at påvise manglende overholdelse; oprette en platform for onlinehåndhævelse (e-håndhævelseslaboratorium) til at udveksle oplysninger om ulovlige industri- og forbrugerprodukter, der ikke opfylder kravene; oprette et fælles europæisk kontaktpunkt for information til myndighederne om kontrol med nonfoodprodukter og den kommende kvikskranke på toldområdet; sikre, at informationssystemet for det indre marked (IMI) bliver standardredskabet; skabe et redskab, som gør det muligt for borgere og virksomheder anonymt at rapportere om lovgivningsmæssige hindringer, som de støder på i forbindelse med udøvelsen af deres rettigheder i det indre marked; forbedre håndhævelsen i forbindelse med EU's fødevarerlovgivning (herunder dyre- og plantesundhed); vurdere integreringen af eksisterende strukturer (såsom netværket for forbrugerbeskyttelsessamarbejde, EU-netværket for produktoverensstemmelse og Det Europæiske Observationscenter for Krænkelser af Intellektuelle Ejendomsrettigheder) og et laboratorium, der finansieres under programmet for det indre marked eller programmet for et digitalt Europa og skal teste og anvende avancerede IT-løsninger; styrke kampen mod forfalskning og ulovlige produkter, herunder ulovlige produkter, der fremstilles eller samles i EU af importerede komponenter, og udvide OLAF's nuværende mandat; styrke håndhævelsen i fødevarerækeden; udvikle mærknings- og sporbarhedssystemer ved at fremme brugen af digitale værktøjer for at muliggøre en mere målrettet kontrol ved de ydre grænser og inden for EU; gøre SOLVIT til standardredskabet til bilæggelse af tvister vedrørende det indre marked; strømline processen for håndtering af traktatbrudssager, foretage en indledende gennemgang af klager inden for to måneder med henblik på at fastlægge de næste trin; og anvende EU Pilot-ordningen med klare betingelser og tidsplaner i tilfælde, hvor der synes at kunne opnås en hurtig løsning inden for kort tid.

2.2. *Generelle bemærkninger*

2.2.1. EØSU mener, at gennemførelsen og den effektive håndhævelse af det indre marked er altafgørende, idet det er et middel til at opfylde de politiske mål, der er nedfældet i EU's stiftelsesdokumenter, og ikke et mål i sig selv.

2.2.2. De vigtigste hindringer, der påpeges i meddelelsen, er: reguleringsmæssige valg på nationalt plan og på EU-plan; omsætning til national ret, gennemførelse og håndhævelse af EU-lovgivningen; administrativ og praktisk kapacitet i medlemsstaterne; det generelle erhvervs- og forbrugermiljø og underliggende årsager, som ikke er knyttet til offentlig politik, f.eks. sprog og kultur.

2.2.3. SOLVIT som standardværktøj: EØSU støtter målet om at sikre, at SOLVIT-procedurene bliver standardværktøjet for uberettigede hindringer for det indre marked. Det fungerer imidlertid kun med dialog og blød magt. Desuden kan det ikke anvendes parallelt med retstvister. SOLVIT-systemet bør indeholde en mere struktureret procedure for forelæggelse af vigtige sager for Kommissionen. Samtidig er det vigtigt, at SOLVIT fungerer på tværs af alle sektorer og politikområder.

2.2.4. En forbedring af de forudgående vurderinger af restriktiv regulering i henhold til direktivet om proportionalitetstest⁽⁵⁾ er en meget kærkommen foranstaltning. Kommissionen bør imidlertid yde struktureret bistand og vejlede medlemsstaterne i, hvordan de foretager forudgående proportionalitetsvurderinger af nyligt planlagt national regulering af erhverv i henhold til direktivet om proportionalitetstest. Inddragelse af interessenter under »proportionalitetstest« bør desuden være normen snarere end undtagelsen.

2.2.5. Indhentning af oplysninger og administrative procedurer: Den fælles digitale portal er et middel til digitalt at imødekomme virksomhedernes og forbrugernes behov for onlineinformation, men i henhold til den eksisterende lovgivning om det indre marked skal medlemsstaterne også informere virksomhederne gennem kontaktpunkter. Forskellige EU-retsakter indeholder bestemmelser om centralisering af kontaktpunkter. De vil hurtigt blive integreret i den fælles digitale portal, så virksomheder og forbrugere kun behøver at henvende sig ét sted for at modtage bistand og information. Virksomhederne bør kun modtage et enkelt koordineret svar.

2.2.6. EU bliver i øjeblikket rystet i sin grundvold som følge af både eksterne faktorer såsom den igangværende pandemi, der har medført et stort antal dødsfald og skabt panik, og som gør, at hele EU's økonomi står foran en recession, og interne faktorer såsom manglen på den bølge af solidaritet, som førte til EU's fødsel. EØSU overvejer derfor, hvad der er nødvendigt for at etablere et indre marked, der ikke blot er et teknisk og lovgivningsmæssigt tiltag, og gentænker hele modellen for det europæiske projekt. Der er god grund til at tænke over, om et samlet Europa — som det, nogle så for sig, mange har kæmpet for at opbygge, og som andre har forsøgt at nedbryde stykke for stykke, i hvert fald siden forkastelsen af EU-forfatningen — stadig vil bestå i 2050 og derefter som en model for frihed, et kulturens fyrtårn, fredens forkæmper, der støtter den gode vilje mellem folkeslag og ligestilling mellem mænd og kvinder i en verden fri for diskrimination og hindringer.

2.2.7. Ovenstående gør sig især gældende i denne særligt vanskelige tid, hvor Europa er ved at blive kvalt af en langvarig krise, der er systemisk, og ikke blot udløst af aktuelle økonomiske problemer. Dette er ikke blot en økonomisk og finansiel krise, men også en krise vedrørende sociale og kulturelle værdier. En del borgere mener, at den eneste troværdige løsning er at se bort fra den rent monetære og økonomiske tilgang og i stedet fokusere på en reelt politisk union.

2.2.8. EØSU mener, at covid-19-krisen, som har påvirket alle europæiske lande, kræver, at hele systemet genovervejes, ikke kun i organisatorisk forstand, men også for at generere nye idéer og udarbejde nye forretningsmodeller.

2.2.9. Civilbeskyttelsessystemerne har ikke fungeret i alle lande med hensyn til at håndtere krisen. Tværtimod har systemerne slået fejl mange steder. Hverken centrale regeringer, kommuner eller borgere har vist, at de var klar til en nødsituation, og reaktionerne har ofte været langsommelige og dyre og til tider forvirrende.

2.2.10. Det har vist sig, at Europa på nogle områder er afhængigt af tredjelande, og det er en situation, der gør det nødvendigt at genoverveje noget af grundlaget for EU, som skal bevise, at det har kapacitet til at reagere og omorganisere sig selv. Der er især behov for at fokusere på kommunale, regionale og statslige og andre offentlige indkøb og støtte til lokale leverandører: Offentlige indkøb skal gøres til en garanti for økonomisk sikkerhed.

2.2.11. Markedsstyret standardisering spiller en vigtig rolle i forbindelse med den »nye tilgang«, der anvendes for både produkter og tjenesteydelser.

2.2.12. Der bør foretages en nøje vurdering af behovet for og effektiviteten og gennemslagskraften af de foranstaltninger, der skal vedtages, således at man, når man regulerer tjenesteydelser, skelner tydeligt mellem dem, der er relevante for det indre marked, og de øvrige tjenesteydelser.

2.2.13. EØSU er enig med Kommissionen i, at alle foranstaltninger, der er udviklet med henblik på at fremme udviklingen, gennemførelsen og håndhævelsen af EU-retten på det indre marked, er vigtige. På områder som f.eks. varer og tjenesteydelser, offentlige udbud, markedsovervågning, selskabsret, aftaleret og ansvar uden for kontraktforhold, hvidvaskning af penge, fri bevægelighed for kapital, finansielle tjenesteydelser, konkurrence og udvikling af styringsinstrumenter er der brug for, at der nu og her oprettes et indre marked, som håndhæver enkeltpersoners, producenters, arbejdstageres og forbrugeres rettigheder uden at undergrave en mere afbalanceret økonomisk aktivitet.

⁽⁵⁾ EUT L 173 af 9.7.2018, s. 25.

2.2.14. EØSU opfordrer til, at et fair indre marked skal tage højde for behovet for at overholde arbejdsretlige regler, forbruger- og miljøregler, i overensstemmelse med den nyligt foreslåede industristrategi for Europa ⁽⁶⁾, principperne for den cirkulære økonomi i Kommissionens program. EØSU har allerede godkendt disse principper fuldt ud og mener, at Europa bør gå i spidsen på dette område.

2.2.15. EØSU støtter beslutningen om at oprette en taskforce for håndhævelse af reglerne for det indre marked mellem medlemsstaterne og Kommissionen, i overensstemmelse med forslag og henstillinger fremsat af EØSU ved flere lejligheder ⁽⁷⁾.

2.2.16. EØSU fremhæver vigtigheden af at bekæmpe hvert eneste tilfælde af overregulering og ukorrekt håndhævelse af reglerne, der så ofte har udgjort en hindring for markedets korrekte funktion. EØSU anmoder kraftigt om at blive repræsenteret i denne taskforce, i det mindste som observatør.

2.2.17. Som det allerede fremgår af dets tidligere udtalelser ⁽⁸⁾, er EØSU enig i Kommissionens udpegning af risici og forsinkelser i gennemførelsen af det indre marked, der er forbundet med markedsfragmentering, uoverensstemmelser i regler, der kan håndhæves, usikkerhed om datafortroligheden, uhæmmet og ikke altid kontrollerbar brug af IT-netværk, og det, at ulovlige tjenester er tilgængelige online, hovedsagelig på grund af manglende håndhævelse via skattefinansiering og bøder i relevante dele af Kommissionen. EØSU anbefaler, at Kommissionens GD'er afhjælper disse problemer ud fra en tværgående tilgang.

2.2.18. EØSU beklager, at EU-retten stadig ikke håndhæves effektivt. Europæiske borgere skal have ret til meningsfulde kollektive aktioner på europæisk niveau, hvilket bør indføres entydigt og omgående. Dette vil i høj grad bidrage til, som en sidste udvej, at garantere ansvarlighed med hensyn til manglende overholdelse af EU-regler og dermed bidrage til en frivillig overholdelse af disse regler ⁽⁹⁾.

2.2.19. EØSU understreger, at medlemsstaterne meget ofte har overtrådt aftalte regler for det indre marked eller skabt og tolereret hindringer i den nationale lovgivning med det formål at skabe yderligere beskyttelse på deres marked og opnå fordele for nationale virksomheder. Fordelene er ofte meget kortsigtede, men dette skader SMV'er og nystartede virksomheder samt enkeltpersoner og forbrugere, som udsættes for risici ved produkter, der ikke opfylder kravene, eller får færre valgmuligheder.

2.2.20. EØSU støtter derfor Kommissionens opfordring til Europa-Parlamentet og Rådet om at vedtage forslaget til direktiv om meddelelse om nationale regler i henhold til tjenesteydelsesdirektivet ⁽¹⁰⁾. Aftalen bør imidlertid ikke undergrave det eksisterende tjenesteydelsesdirektiv gennem undtagelser fra meddelelsespligten for så vidt angår territoriale begrænsninger (herunder fysisk planlægning i byområder) eller ved at fratage Kommissionen dens nuværende beslutningsbeføjelser.

2.3. Særlige bemærkninger

2.3.1. Det indre markeds anvendelsesområder gør EU i stand til at skabe et multilateralt, åbent, ikke-diskriminerende og regelbaseret kommercielt system. Virksomheder fra tredjelande skal overholde EU-reglerne for at få adgang til det indre marked, herunder på områder som sundhed, miljø, fødevarer og produktsikkerhed og forbrugerbeskyttelse.

2.3.2. EØSU tilslutter sig Kommissionens beslutning om at kombinere de redskaber, der allerede findes til støtte for udviklingen af et indre marked med nye redskaber (som f.eks. en central informationsenhed, hvor tjenestemænd i medlemsstaterne kan henvende sig med praktiske spørgsmål, platforme for udveksling med medlemsstater som f.eks. den, der anvendes til direktiverne om offentlige indkøb, og den forbedrede adgang til oplysninger om regler og krav for brugerne via en fælles digital portal).

⁽⁶⁾ COM(2020) 102 final.

⁽⁷⁾ Jf. EUT C 43 af 15.2.2012, s. 14, og de andre ovennævnte udtalelser.

⁽⁸⁾ Se vedlagte oversigt.

⁽⁹⁾ EØSU har udarbejdet adskillige udtalelser om dette spørgsmål, herunder: EUT C 309 af 16.12.2006, s. 1, EUT C 324 af 30.12.2006, s. 1, EUT C 162 af 25.6.2008, s. 1, EUT C 228 af 22.9.2009, s. 40, og EUT C 128 af 18.5.2010, s. 97.

⁽¹⁰⁾ COM(2016) 821 final.

2.3.3. EØSU anbefaler, at Kommissionen tilføjer retningslinjer om følgende principper:

- a) nærhedsprincippet og »det dobbelte nærhedsprincip«
- b) princippet om gensidig anerkendelse
- c) innovations- and forsigtighedsprincippet
- d) den almene interesse med hensyn til visse tjenesteydelser (f.eks. bankvæsen og forsikring).

2.3.4. EØSU er enig i beslutningen om at fokusere på offentlige indkøb. Administratorer og støttemodtagere af EU-midler skal hjælpes til at forbedre deres praksis med hensyn til offentlige indkøb for at sikre lige vilkår og anvende offentlige indkøb som et strategisk redskab til at forfølge centrale politiske mål som f.eks. princippet om cirkulær økonomi.

3. Om meddelelsen Påpegning og håndtering af hindringer for det indre marked (COM(2020) 93 final) — INT/908

3.1. Hindringer for det indre marked

3.1.1. Kommissionens meddelelse om påpegning og håndtering af hindringer for det indre marked fokuserer på de 13 primære hindringer og viser, at der ikke kun er tale om lovgivningsmæssige eller administrative hindringer, men også praktiske. Virksomheder og forbrugere står over for en række begrænsninger på samme tid, når de opererer i EU. Dette vedrører navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er), fagfolk og forbrugere.

3.1.2. Med henblik på at foreslå mulige løsninger på EU-plan og på medlemsstatsplan udpeges der i meddelelsen fem grundlæggende årsager: reguleringsmæssige valg på EU-plan og på nationalt plan; gennemførelse og håndhævelse af EU-lovgivningen; administrativ kapacitet og praksis i medlemsstaterne; generelt erhvervs- og forbrugermiljø i medlemsstaterne; og grundlæggende årsager, som ikke er knyttet til offentlig politik, f.eks. sprog og kultur.

3.1.3. Det virker undertiden, som om medlemsstaterne overtræder de aftalte regler for det indre marked eller skaber og tolererer hindringer i den nationale lovgivning med det formål at skabe yderligere beskyttelse på deres marked og opnå fordele for nationale virksomheder.

3.2. Generelle bemærkninger

3.2.1. EØSU tager det til efterretning, at Kommissionen i sin meddelelse påpeger de vigtigste resterende hindringer for et reelt indre marked. Disse hindringer er ikke kun lovgivningsmæssige og administrative, men også praktiske, idet virksomheder og forbrugere ofte står over for en række begrænsninger på samme tid, når de opererer i EU. Dette har en negativ indvirkning på især SMV'er og liberale erhverv.

3.2.2. EØSU mener, at en effektiv gennemførelsesstrategi skal: 1) baseres på et stærkt partnerskab, der involverer alle interessenter; 2) give mulighed for et øget samarbejde på europæisk plan mellem eksisterende håndhævelsesnetværk med henblik på at sikre, at problemer, der påvirker flere sektorer samtidig, behandles; 3) udvikle strategier og midler til effektivt at tage hånd om omfattende overtrædelser af EU-reglerne, hvor der kan træffes en enkelt håndhævelsesforanstaltning for at beskytte alle interessenter og sikre transnational retshåndhævelse; 4) bruge potentialet i nye teknologier til at fremme mere effektive håndhævelsesforanstaltninger og tættere markedsovervågning.

3.2.3. EØSU mener, at den utilstrækkelige eller mangelfulde anvendelse af EU-regler i alt for lang tid har været EU-lovgivningens akilleshæl, og at dette har betydet, at der ikke er blevet taget hånd om mange tilfælde af svig og ulovlig adfærd. En effektiv håndhævelse af EU-retten er vigtig for at styrke forbrugernes tillid og sikre, at virksomheder, medarbejdere og forbrugere udnytter det indre markeds fulde potentiale.

3.2.4. Den skade, som covid-19-krisen har påført det indre marked, vil forstærke den skade, som Det Forenede Kongeriges udtræden af EU har påført. Det kan betyde, at forskellene mellem EU-medlemsstaterne med hensyn til økonomisk udvikling, sociale garantier og velstandsniveauer vil øges, når pandemien er overstået, med konsekvenser for det indre marked og dets udvikling.

3.2.5. EØSU mener, at den aktuelle situation meget vel kan medføre, at det indre marked bliver reduceret til en ren frihandelszone — ikke er det naturlige resultat af et supranationalt politisk projekt, men blot den laveste fællesnævner for landenes nationale interesser.

3.2.6. EØSU foreslår derfor, at EU-institutionerne og de relevante civilsamfundsorganisationer tydeligt informerer de europæiske borgere om det indre markeds begrænsninger, så de kan få en realistisk idé om, hvad de rent faktisk kan forvente sig af dets virkeliggørelse og håndhævelse. Det gør det vigtigt ikke at pålægge foranstaltninger, der kan være overflødige og uretfærdige, og som kun skaber barrierer for drift af virksomheder, navnlig SMV'er⁽¹¹⁾, herunder de liberale erhverv, eller en fuld harmonisering, som ikke kan forsvares, set i lyset af at andre principper kan gå forud, f.eks. forbrugerrettigheder og -beskyttelse. Det indre marked skal afspejle princippet om »styrke i mangfoldighed«, som bør være et afgørende element i EU's politik for det indre marked ud over harmonisering.

3.2.7. Standardisering spiller en vigtig rolle i forbindelse med den »nye tilgang«, der anvendes for både produkter og tjenesteydelser.

3.2.8. En langsigtet plan som den, der er udarbejdet af Kommissionen med henblik på at fjerne tilbageværende hindringer, er et ambitiøst og ønskværdigt foretagende, men den skal ledsages af betydelige investeringer i oplysnings-, advarsels-, lærings-, uddannelses-, integrations- og standardiseringsprocesser.

3.3. *Det indre markeds sociale dimension*

3.3.1. EØSU opfordrer igen Kommissionen til at tage hensyn til EU's sociale dimension for at fremme skabelsen af anstændige og vellønnede kvalitetsjob, fremme mobilitet på tværs af grænserne, forbedre kapacitet og færdigheder og intensivere investering i SMV'er, som føler, at de er særlig begrænset af regler pålagt af EU og har mindst gavn af status quo. Derfor bifalder EØSU vedtagelsen af SMV-strategien for et bæredygtigt og digitalt Europa.

3.3.2. EØSU mener, at de regler, der er fastsat for det indre marked, kun er brugbare i det omfang, de bidrager til at udvikle en sund social markedsøkonomi med hensyn til at forhindre fattigdom, ulighed, forskelsbehandling og social eksklusion med særlig vægt på at sikre, at der er plads til unge i samfundet.

3.3.3. Det hersker en udbredt opfattelse blandt SMV'er og medarbejdere om, at det er dem, der er hårdest ramt af de økonomiske kriser, indførelsen af euroen og nu den meget alvorlige pandemi, som har presset den europæiske økonomi ud i en recession. Dette betyder, at alle foranstaltninger til støtte for et europæisk indre marked skal indeholde mere enkel, direkte og effektiv kommunikation, mindre bureaukrati og regler, der er til at forstå for alle.

3.3.4. EØSU opfordrer endvidere til, at de fremtidige foranstaltninger med henblik på grøn økonomi og Kommissionens handlingsplan for det indre marked skal inkludere regler om den socialøkonomiske sektor for at garantere lige konkurrencebetingelser for virksomheder i den sociale økonomi og fremme udviklingen af denne sektor.

3.3.5. Støtte til unge iværksættere og innovative produkter og tjenesteydelser er et centralt aspekt i programmet for gennemførelsen af det indre marked. EØSU tilslutter sig beslutningen om at støtte nye forretningsmodeller, nemlig den cirkulære økonomi, avancerede teknologier, lave CO₂-niveauer, ressourceeffektive løsninger og andre initiativer, der f.eks. skal fremme virksomheders internationale dimension, tiltrække dygtig arbejdskraft og forbedre personalets færdigheder.

3.3.6. EØSU er enig i, at SMV'er, der investerer i digitale projekter, bør støttes. Projekterne bør også have til formål at være til gavn for erhvervslivet, forbrugerne og civilsamfundet som helhed.

3.4. *Særlige bemærkninger*

3.4.1. EØSU understreger de vanskeligheder, som europæiske virksomheder møder i konkurrencen på de globale markeder med oligopoler eller monopoler, som i visse tilfælde er statsejede. Eksempler herpå er jernbane-, luftfarts- og vindenergisektoren, hvor de europæiske virksomheder udsættes for en voldsom konkurrence (fra virksomheder fra tredjelande, navnlig Kina).

⁽¹¹⁾ EUT C 376 af 22.12.2011, s. 51.

3.4.2. EØSU støtter Kommissionen i dens kamp for at sikre overholdelsen af regler for onlineplatforme, så ulovlige og usikre produkter ikke markedsføres. Det understreger vigtigheden af hver eneste foranstaltning, der er udviklet med henblik på at kontrollere overensstemmelsen af produkter, der sælges via onlineplatforme, og forsøge at sikre produktsikkerheden i den globale onlineforsyningskæde.

3.4.3. EØSU vil dog anbefale, at Kommissionen som led i denne proces også overvejer kunstig intelligens, kommerciel kommunikation, markedsføring og reklame, retlige og kontraktlige garantier i forbindelse med salg af varer og tjenester og specifikke bestemmelser vedrørende gennemførelse og håndhævelse af det indre marked i bank- og forsikringssektoren.

Bruxelles, den 16. juli 2020.

Luca JAHIER
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
